

The History of Childhood:

Priscilla Robertson

Home As a Nest: Middle Class Childhood in Nineteenth-Century Europe

Postoje a vztah rodičů a k dětem se v devatenáctém století lišily v závislosti na společnosti (národním státu) a na období. Nelze říci, že by výchova a péče o děti ve Francii, Anglii a Německu byla pojmána stejným způsobem, přestože se ve všech těchto zemích, kromě národních specifik výchovy, objevují také vzájemné paralely. Zároveň také nelze tvrdit, že se v těchto jednotlivých zemích vyskytovalo pouze jediné pojetí dětství. Spíše lze mluvit o převládajícím způsobu výchovy a péče o děti, popřípadě o koexistujících tendencích.

K diskuzi se proto nabízí vzájemná **komparace** vývoje výchovy a péče o děti v těchto jednotlivých zemích – **Francii, Anglii a Německu** – v průběhu devatenáctého století a určení jejich společných prvků a národních specifik.

Současně by bylo zajímavé provést **srovnání s českým prostředím**, o kterém v textu Robertsonové nebylo pojednáno. Otázkou zůstává, nakolik se česká výchova v devatenáctém století podobala výchově německé (či rakouské), uvážíme-li, že Čechy byly v té době součástí rakousko-uherské monarchie, a nakolik se od výchovy německé odlišovala.

Komparace se může provést také **v čase** – můžeme se zamyslet nad tím, co se zachovalo z výchovného pojetí, rozšířeného v devatenáctém století, anebo co bylo zavrženo či překonáno, a také co bylo modifikováno či nově přidáno.

Pro tyto komparace v čase a zemi se nabízí tato témata a otázky:

- Determinace života dítěte jeho výchovou.
- Systematičnost výchovy a její hlavní oblasti zájmu.
- Cíle výchovy.
- Výchova matkou, chůvou či kojnou, rodiči, otcem.
- Role matky, otce, chůvy při výchově.
- Postavení au-pair v britských rodinách jako důsledek výjimečného postavení chův v Anglii devatenáctého století.
- Uspokojování potřeb dítěte.
- Vzdělávání dětí – ve škole, v rodině.
- Diferenciace výchovy a péče v závislosti na pohlaví dítěte.
- Postavení dítěte ve společnosti v závislosti na jeho pohlaví.
- Hygienické podmínky vyrůstání dětí, včetně vlivu na jejich zdravotní stav.
- Hygienické a stravovací návyky dětí.
- Institucionalizace výchovy.
- Vliv církve na výchovu.
- Výchova dětí doma nebo mimo domov.
- Postoje ke hře dítěte.
- Autorita v rodině.
- Formy a způsoby trestání – fyzické a psychické tresty.